

اسطوره پرومته

اسطوره پرومته

▪ www.prometheepub.com ▪

اسطوره پرمته

سرشناسه: بویو، نوربرتو، ۱۹۰۹-۲۰۰۴ م. Bobbio, Norberto, 1909-2004

عنوان و نام پدیدآور: لیبرالیسم و دموکراسی / نوربرتو بویو؛ ترجمه عرفان آقایی.

مشخصات نشر: تهران: اسطوره پرمته، ۱۴۰۴.

مشخصات ظاهری: ۱۰۲ ص؛ ۱۴ × ۲۱ س.م.

شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۸۷۷۴۴-۶-۶

وضعیت فهرست نویسی: فیپا

یادداشت: عنوان اصلی: Liberalism and democracy.

موضوع: آزادیخواهی Liberalism

موضوع: دموکراسی Democracy

شناسه افزوده: آقایی، عرفان، ۱۳۷۵-، مترجم

رده بندی کنگره: JC۵۸۵

رده بندی دیویی: ۳۲۰/۵۱

شماره کتاب شناسی ملی: ۱۰۱۷۳۶۷۸

اسطوره پرومته

لیبرالیسم و دموکراسی

نوربرتو بوئیو

ترجمه عرفان آقایی

- لیبرالیسم و دموکراسی • نوربرتو بویو •
- ترجمهٔ عرفان آقایی •
- ویراستار: امیرحسین درزیانی •
- طراح جلد: نیما حامدی • صفحه آرا: نفیسه عطاران •
- چاپ اول: پاییز ۱۴۰۴ تهران • ۳۰۰ نسخه •
- چاپ و صحافی: گیلان •
- شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۸۷۷۴۴-۶-۶ •
- نشانی: تهران، خیابان انقلاب، خیابان دانشگاه، مرکز خرید دانشگاه، طبقه زیر همکف، واحد ۹ •
- تلفن: ۰۲۱-۶۶۹۵۸۳۷۸ • کدپستی: ۱۳۱۴۷۵۵۷۱ •
- نشر اسطورهٔ پرومته • www.prometheepub.com •
- prometheepub • prometheepub •

اسطورهٔ پرومته

- همهٔ حقوق چاپ و نشر برای ناشر محفوظ است. •

فهرست

۹	مقدمه ترجمه فارسی
۱۳	ایده‌های کلاسیک و مدرن آزادی
۱۷	حقوق بشر
۱۹	حدود قدرت دولت
۲۳	آزادی در برابر قدرت
۲۹	سودمندی تعارض
۳۳	ایده‌های باستانی و مدرن دموکراسی
۳۹	دموکراسی و برابری
۴۵	مواجهه لیبرالیسم با دموکراسی
۴۹	فردگرایی و ارگانیک‌گرایی
۵۳	لیبرال‌ها و دموکرات‌ها در قرن نوزدهم
۵۹	استبداد اکثریت
۶۵	لیبرالیسم و سودگرایی
۷۱	دموکراسی نمایندگی
۷۵	لیبرالیسم و دموکراسی در ایتالیا
۸۱	دموکراسی از منظر سوسیالیسم
۸۷	لیبرالیسم جدید
۹۳	دموکراسی و حکومت‌ناپذیری

تقديم به دوست گران قدرم، آنیسا

مترجم

اسطوره پرومته

مقدمه ترجمه فارسی

لیبرالیسم و دموکراسی پژوهشی در باب رابطه لیبرالیسم و دموکراسی است که به قامت کتابی کوچک درآمده است. این اثر نوشته نوربرتو بوبیو، فیلسوف ایتالیایی، است که به نوعی وام دار سنت لیبرال سوسیالیسم کارلو روسلی و پیرو گوبتی است. بوبیو در این اثر نیز همچون کلاس های درسش تلاش می کند با پیروی از نظریه حقوق محض هانس کلسن از قضاوت ارزشی پرهیز کند. بوبیو از اعضای جنبش مقاومت و از امضاکنندگان بیانیه هفت گامه حزب آتزیونه است که گرچه هرگز نتوانست نقشی مهم در سپهر سیاسی ایتالیا ایفا کند، اما تأثیری ژرف بر سپهر فکری ایتالیا و نگرش رهبران حزب کمونیست در جریانات مجلس مؤسسان گذاشت، و او یک سالی رانیز به خاطر عضویت در همین حزب، در زندان رژیم فاشیستی موسولینی گذارند. (شایان ذکر است که به رغم پرهیز از قضاوت های ارزشی، بوبیو همان طور که خود در فصل پایانی کتاب راست و چپ: اهمیت یک تمایز سیاسی می گوید، به چپ گرایش دارد).

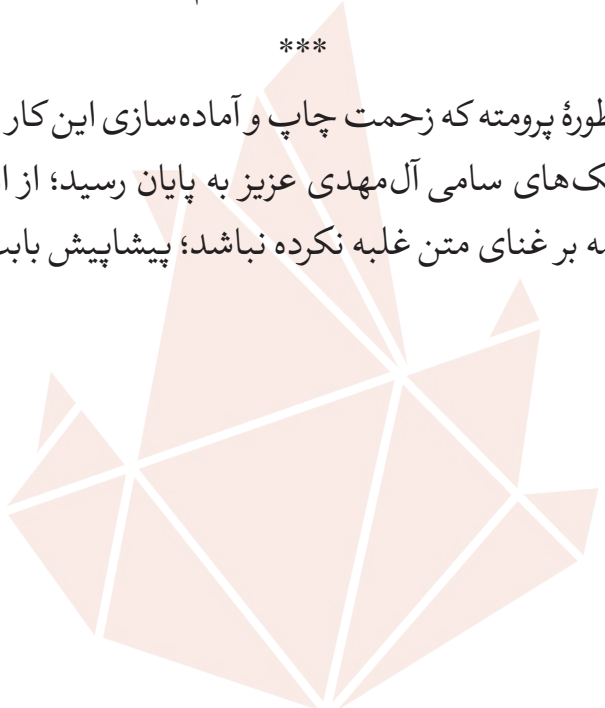
عنوان این کتاب به یکی از مباحثه برانگیزترین مباحث اندیشه سیاسی در دو قرن گذشته می پردازد: رابطه میان دکترین های لیبرال و دموکراتیک و سرشت رژیم های لیبرال دموکراتیک. آیا این رابطه آن طور که اشمیت، دشمن قسم خورده لیبرال دموکراسی بیان می کند، رابطه ای متناقض است که در نهایت منجر به فروپاشی این رژیم ها و جنگ داخلی می شود؟ یا همان طور که شانتال موف می گوید، این تناقض ساختاری منجر به پیش برد این رژیم ها می شود و دست بر قضا باید این تناقض را حفظ کرد و

نگذاشت که یک بعد بر بعد دیگر غلبه کند؟ و یا اصلاً این رژیم ماحصل توسعه منطقی اصول لیبرالیسم است؟ بوبیو تلاش می‌کند طی پژوهشی که خصلتی تاریخی دارد، رویکردهای تاریخی گوناگون نسبت به رابطه لیبرالیسم و دموکراسی و سرشت رژیم‌های لیبرال دموکراتیک را از بدو زایششان تا هنگام مواجهه آنان با رژیم‌های توتالیتار واکاوی کند. بوبیو در ابتدا به واکاوی دکترین‌های دموکراتیک و لیبرالی و تعاریف هر کدام از آزادی و برابری می‌پردازد. سپس رابطه میان لیبرالیسم و دموکراسی و تمایزات میان این دو سنت اندیشه سیاسی را از خلال آثار توکویل و میل واکاوی می‌کند، در فصول پایانی بوبیو به ترتیب به رابطه میان سوسیالیسم و دموکراسی، و لیبرالیسم و سوسیالیسم نیز می‌پردازد. بداعت رژیم‌های لیبرال دموکرات این است که اصل دموکراتیک کهن «قدرت را باید مردم به کار گیرند» را دگر بار در چهارچوبی فراهم می‌آورد که تحت تأثیر گفتمان لیبرال است، گفتمانی که تأکید زیادی بر آزادی فردی و حقوق بشر دارد. اهمیت این کتاب نیز از این روست که برای فهم شکل سیاسی جدید جامعه باید درک کنیم که این رژیم‌ها حاصل پیوند دو سنت متفاوت اند و ویژگی‌های به خصوص این رژیم‌ها ناشی از این پیوند پیشامدی تاریخی است، که همان‌طور که مکفرسون، فیلسوف کانادایی، ادعا می‌کند در قرن‌های هجدهم و نوزدهم در مبارزه علیه مطلق‌گرایی به یکدیگر پیوند خوردند. در یک سو سنت لیبرالیسم قرار دارد که متکی بر آزادی فردی، حقوق بشر و حکمرانی قانون است، و در سوی دیگر سنت دموکراتیک قرار دارد که مبتنی بر برابری، این‌همانی میان حکومت و مردم، و حاکمیت مردمی است. باید توجه داشت که این رابطه در نظر برخی از نظریه‌پردازان مانند شانتال موف، رابطه‌ای الزامی نیست و از طریق یک فرایند صیقلی رخ نداده، بلکه این رابطه ماحصل مبارزات و وقایعی تلخ و دشوار بوده است. مکفرسون ادعا می‌کند که از خلال این فرایند لیبرالیسم دموکراتیزه و دموکراسی لیبرالیزه شده است.

از دهه هفتاد میلادی، هم‌زمان با ظهور نئولیبرالیسم، شاهد بوده‌ایم که قطب دموکراتیک رژیم‌های لیبرال دموکرات غربی زوال یافته و حاکمیت مردمی و حق قانون‌گذاری کهنه پنداشته می‌شوند. تصمیمات اصلی در قلمروهایی گرفته می‌شوند که دور از دسترس مردم است و تمایز میان احزاب راست و چپ ناچیز شده است و

سوسیال دموکرات‌ها نیز در مسند قدرت کاری نمی‌کنند، جز مدیریت «انسانی‌تر» این نظم. شانتال موف رژیم‌های فعلی غربی را «پسادموکراتیک» می‌خواند و ولفگانگ اشتریک رژیم‌های نئولیبرال فعلی را پیامد غلبه منطق لیبرال بر منطق دموکراتیک در این رژیم‌ها. هم‌زمان با بحران رژیم‌های نئولیبرال و نیاز به تنظیم مجدد منطق دموکراتیک و منطق لیبرالی در این رژیم‌ها، دوباره بحث راجع به دکترین‌های لیبرال و دموکراتیک و خاستگاه رژیم‌های لیبرال دموکرات غربی ضرورتی مبرم یافته است.

تشکر از نشر اسطوره پرومته که زحمت چاپ و آماده‌سازی این کار را برعهده گرفت. ترجمه این اثر با کمک‌های سامی آل‌مهدی عزیز به پایان رسید؛ از او متشکرم. امید که کاستی‌های ترجمه بر غنای متن غلبه نکرده نباشد؛ پیشاپیش بابت این کاستی‌ها پوزش می‌طلبم.

اسطوره پرومته